

Womhaj Bóh!

Cyfła 39.
29. sept.:

Létnik 11.
1901.

Szereblike njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy sobotu w Szmoleriesz knihićizšczejtni w Budyšinje a łu tam dostać sa šchtwórtlétnu pichedplatu 40 np.

17. njedzela po šwjatej Trojizy.

Psalm 27.

Tak ło modlesche něhdy David w časju nusy. To je rjane wusnacze dowěrjenja k Bohu. Tak tež ło modl kóždy pobožny kšchesczijan w nusach a strachotach wschédneho žiwjenja: „Tón Knjes je moje šwětlo a moje sbože, toho dyrbjal ło bojecz? Tón Knjes je móz mojeho žiwjenja, psched kim dyrbjal ło ja stróžicz?“ Bóh je wodźer a šakitač mojeho žiwjenja, kiž mi pomha, mje troschtuje, czeho dla dyrbjal ło ja bojecz? Pod jeho pschitryczom njeboju ło žaneho njesboža. Teho dla chzu bjes bojoseže bycz, hdyž ili ludžo mje nadběhaja. Šchto móža woni dokonjecz pschecziwo Bohu? Woni budža šami šaradžicz a paducez. Šacž runje ło wóštko pschecziwo mi staji, dha wschal ło moja wutroba njeboji, hdy by ło wójna pschecziwo mi šběhnyła, špuschczam ło ja na Boha. Derje kšchesczijanej, kiž na šwojeho Boha ło špuschczaja, derje jemu, hdyž je Bóh w nusy jeho šwětlo, w strachotach jeho pschitryče, w šrudobje jeho sbože.

Tajki troscht pyta a namata kšchesczijan, kaž něhdy David, wošebje w Božim towastwje, w Božim domje, a teho dla ma wón wutrobne žadanje po Božej šwjatnižy a praji: „Wo jene prošcu ja teho Knjesa, šo bych rad měł: šo bych móhl w Knjesowym domje wostacž šwoje žiwe dny, rjane Bože šlužby wohladacž a jeho templ wopytacž.“ Šako bu David wot Sawla pscheczchany, namata wón wukhowanje w Božej hěcze. Šdže by kšch-

sczijan w nusy a šrudobje lěpschu radu a lěpschi trošch namakał, dylki w Božim domje. Tam pošylni jeho nutrne modlenje, troschtuje jeho Bože šłowo, tam pschispori ło jeho dowěrjenje, hdyž rjane Bože šlužby wohlada. Šbóžnik bē rady w tym, šchtož bē jeho njebjeskeho Wótza. Tak dyrbi tež kšchesczijan rad Boži templ wopytacž, wošebje w šlym časju, šo by troscht a wotpoczinił namakał. Teho dla šhodž kemschi, kak husto a dolho ty to šamóžesch. Šsu kšchesczijenjo, kiž Boži dom wopytacž njechadža, dokelž Bože šlužby rad njewohladaja, wo Božu huadu njeproscha, a njedzela wotšwjecza, hdyž je jich bohabojošcž, jich kšchesczijanške žiwjenje a jich dowěrjenje k Bohu? Wasch šbóžnik je šabbat šwjecził a na šwjatym dnju škutki luboseže a nusy dokonjał, ale hdyž kšchesczijenjo na šwjatych dnjach nješwjate škutki dokonjeja, wschédne džela wobstaraja, ša šwětnymi wješlemi honja, hdyž je jich bohabojošcž?

Šswětni kšchesczijenjo nihdy podarmo troscht w nusy w Božim domje njepytaja. Bóh wuššyschi jich modlenje a pomha jim. Š wješelom pschijnjesku woni šwój džakny wopor w Božim domje a praja džak ša wscho dobre a wumóženje. Tak David, kotryž praji: „Budža-l: nětk powyšicž moju šłowu nad mojimi nješcheczelemi, chzu ja špěwacž a škwalbu dacž temu Knjesej.“ Derje kšchesczijanam, kiž tež po nusy Boži dom pytaja, šo bychu temu Knjesej winoštj džak pschijnješli, to pošylni š nowa w dowěrjenju k Bohu. Teho dla wopytaj, luba dušcha, pilnje twój Boži dom, to pošylni tebe w cžěmnoszczach a

bludach twojego żywjenja. Pytaj wobliczo twojego Boha, wón njebudže šo psched tobu potajic, wón tebe wušklychi, hdyž šo s Davidom modlicy: „Knježe klysch mój hłóš, hdyž ja wołam, šmil šo nade mnu a wušklych mje. Njepotaj šwoje wobliczo pschede mnu, njewopuschež mje a njewotečehú ruku wote mnje, Božo, moje sbože. Nasch šbóžnik wšchał nam šlubi: „Proščeže, dha budže wam date; pytajče, dha budžeče namašac.“

Tak chzu šo k swojemu Bohu modlic, jeho pomoz pytač a wón njebudže šwoju ruku wote mnje wotečahnyč. Hdyž ludžo mi njepomhaja a mój nan a moja macž mje wopuschežitaj, tón Knjes šo po mni horje bjerje. Teho dla chzu jeho proščež wo radu, wo powučenje, wo wobarnowanje psched hrěchami. Chzu šo modlic: Knježe, pošaž mi twój pučž a wjedž mje po prawej šchežezzy. Najšepchi pučž pošaža nam Wóh. Hdyž pak my po prawym pučžu thodžimy, šakita wón naš psched njepšeczelemi. Kóždy kšeczejian, kotryž ma prawe dowěrjenje k Bohu, dyrbi šo wšcheho njepraweho šminyč. Dyrbi wón šam njeprawo čerpicž wot šwojich njepšeczelow, rěča šle na njeho, šu šalichni šwědkojo pschecziwo njemu, a dyrbi bjes winy čerpicž, kaž našch šbóžnik, móže šo wón šlowom šwojeho šbóžnika trošchtowacž: Šbóžni šče wy, hdyž waš ludžo moje dla hanja a pscheczeha ja a rěča wšcho šle na waš, hdyž na tym ža; budžeče wješeli a šraduječe šo, pschetož to budže wam w njebjehach derje šaplacžene. Š dowěrjenjom móže potom tajki pscheczehač prajicž: „Ša pak tola wěrju, šo ja wohladam dobre teho Knjesa w kraju žiwych.“ Šawěčeče dobre teho Knjesa budže pobožny kšeczejian wohladacž w kraju žiwych, s najmješcha w kraju šbóžnych, pschetož šmjereč wjedže pobožneho k žiwemu Bohu. Teho dla, mój kšeczejiano budž štrošchtny a čakaž na teho Knjesa! Čakaž na teho Knjesa w tyšchnoči a šrudobje, w ušty a šmjereči. Nječzišni šwoje dowěrjenje k Bohu přecž; nihtón njebudže k hanibje, kiž šo Bohu dowěri. Duž na tebe, Božo, šo špuschežam, dha njewopuschež mje. Budže kóždy čaš moje sbože a wukhowanje. Daj mi trošcht pytač w twojim domje; štej pschi mni s twojej pomozu. Šdžerž mje po twojich pučžach a wobarnuj mje psched wšchem njeprawym. Šaj, twój duč wjedž mje po prawym pučžu!

Šamjeń.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

lajše myšle nadendžech, Bože šlowo čitajo.

Podawa šwěrmu čitaj „Pomhaj Wóh-a“.

I. knihi Móšajšowe, 27. staw.

(Wotrəcəwanje.)

Psched Knjesom t. j. hladajzy na njeho a po jeho poručž, nošči a mozy, šo je žohnowanje tajše, jako by wón šam žohnowal. Bjes dwěla je Nebekta to s wotpohladanjom Šaakowym šlowam pschidała, šo by Šakub na wulku wažnošči tuteho wofomifa šedžbowal; tola pschidawł je po wšchej wěnošči: štari wótzjojo bėču Boži šajšupjerjo a šrednižy, a Wóh šam je jim šlowa do huby dā.

A Nebekta džeše dale: Dha pošluchaj něk mój šyno, na mój hłóš, šchtož ja čži pschikafuju, šo by šo štalo, šchtož kaž šnaju, je po Božej radže hižo dawno šhladane.

Dži k itadku a pschinješ mi wotšal dweju dobreju kóštkow, šo bych jej kaž džiwišnu pschihotowajzy twojemu nanej jėdž špješka, šajšuz wón rad je a šajšuz je šebi wot Šawa wuprošł.

Tu ty potom twojemu nanej nuts ponješeš, šo by wón jėdł a potom tebe požohnowal a tak přeni narod wot Boha tebi pschipošnath a wot bratra piches pschikahu tebi wotšupieny, tebi

wobšruczil, hdyž tež pschecziwo šwojej woli. Šakub pak rošpominajzy, šak čžežo ša njeho budže, šo by to wuwjedł a šak lóhfo mohl šo pschi tym pschetradžicž, džeše k šwojej macžeri Nebekzy: Šlaj mój bratr Šaw je škmaty a ja šym hładki.

Wy-li šnadž mój nan mje wobmašowal, dofelž budže šo džiwač, šo šak thětje pschiudu, a dofelž budže jemu tež moja rěčž a moje wašnje špodžiwne, šo by šo pschewědčil, hačž šym ja wopravdže Šaw, ša šotrehož šym šo wudawal, dha by šo jemu jara lohzy wěnošči wufopala, a wón by mje ša tajšeho mēł, šotrež čže jeho šebacž; a šak bych šwjedł na šo pošlecže a niž požohnowanje.

Duž wotmolwi jemu jeho macž: Pošlecže budž na mni, mój šyno; šchtož tež by šo štalo, ja chzu wšcho šamolwicž. Ššym pak pschewědčena, šo njebudže šak šle, duž šo njeboj. Dofelž Božu wolu šakitujemoj pschecziwo čłowškej radže, dha budže Wóh špoščič, šo šo namaj poradž; jeno pošluchaj šak na mój hłóš, dži a pschinješ mi jeju.

Wšes mēru bē wona pschewědčena, šo šo wšcho derje poradž: jeje wutroba bē we šlubinje na Boha šožena, hdyž tež mējachu jej njeczište, hrěšne hrědi šluzicž. Še-li wona tež je šwojej pschetradu Bože wěčženje womašalo, dha blyšče šo tola s tuteho podawka jeje wurjadna wēra. Šo by šwojeho mandželšeho rošhēwala, šo by bratrowe hidženje hačž na šmjereč pschecziwo Šakubej šbudžila, šo šwojeho šubowaneho šyna na šmjertne štrachi šwjedže, teho šo wona njeboji, dofelž šteječe psched jeje dušku namrěštwo wot Boha šlubjene, a wona pschederje šmajeshe, šo je Wóh namrěštwo Šakubej šlubil.

Šso po macžetnym žadanju šožizy džeše wón na to a wša kóštkow a pschinješe jeju šwojej macžeri. Wóle pak šluschja šo, Boha pošluchacž, dži čłowjekow! A jeho macž pschihotowa jėdž, šajšuz jeho nan rad jėdžeče.

A Nebekta wša šwojeho wjetičeho šyna Šawomu najšepchu draštu, šotrež pschi šebi domach thowalše, a woblecže ju šwojeha nješičeho šyna Šakuba.

Bjes dwěla je to ša drašta, w šotrež wón šako přeni narodženy ša štareho a šlabeho nana mēchništu šluzbu w šwóšbje šajšarowalše.

Ššak njebē potajšim žyle wohlepil, šo njeby hiščeče draštu špóšnal, njemóžeče-li tež wjazy šwojeju šynow po njeshowčžu rošdželicž.

Kóštkowej kóžzy pak wobwi wona, šo njeby šo Šakub pschecradžil, kaž šo boječe, wofoto jeho rukow, a hdyž bēče hładki wofoto šchje.

Dofelž maja koly w naranšich krajač jara kótkle škmy, dha hodžeče šo Šawowa škmatošč lohzy napravicž, šo by Šakub nana šak mohl šebacž. Tež šomžy šu šože kóžki nakožowali, hdyž mējachu ludžo plėch.

Hdyž bēče Ššak s Šawowej draštu a s kóžtemaj derje dojež šadrasženy, da wona jėdž, šotrež bēče pschihotowala, a thlėb šwojemu šynej Šakubej do ruki, šo by ju unts donješł.

A wón dōndže nuts k swojemu nanej a džeše s pschemēnjemym hłóšom šo pschiwowjedžizy: Wój nano! Wón wotmolwi: Šlej, tudy ja šym. Šchto šy ty mój šyno? Njemóžu s twojeha hłóža prawje špóšnacž, hačž šy Šaw abo Šakub.

Ššak je šo někai psched Nebektu štrachowal, dofelž šmajeshe, šo budže wona temu pschecziwna, šo by wón Šawa požohnowal, a štrach tež psched Šakubom, dofelž drje je šawěče šak, na čžo bēče Šaw šo jemu pschikahal; teho dla čžyšče bjes dwěla wobemaj šajšelcicž, šo čže někole Šawa požohnowacž, a duž ma tež wulke štarošče, šo njeby jeho ani Nebekta, ani Šakub myšł.

Šakub džeše k swojemu nanej: Ša šym Šaw, twój přeni rodženy šy; ja šym čžimil, kaž šy ty mi poručil: šym wobjed pschihotowal, šajšuz rad jėdž; šak wšchał we šožu, šydu šo a jėš wot mojeje šwěriny, šo by mje twoja duška požohnowala, kaž šy to šlubil.

Ššak pak čłakajzy je žedženjom na Šawa a tola šebi tež wulciziwichi, šo njemóže Šaw šak thěš šažo domoj byčž a wobjed pschihotowacž, džeše k swojemu šynej ja Šawa šo wudawagemu: Wój šyno, šak šy ju dženša šak thěšje namašal? wšchako mašč, tola hewal wjele próžy, doniž džiwinu popadnješ. Wón wotmolwi: Knjes, twój Wóh, psched šotrymž čžešch mje požohnowacž, je ju mi wobradžil, šo mējach dženša žyle wohēbite šožo na hōntwje.

Na to džeše Ššak k Šakubej, šotrehož pichezo hiščeče ša Šawa njeměšče, dofelž šo jemu jeho kroczele a hłóš džiwnej

łdaszkiej: Stup wschal hem, mój syno, so eże wobmażam, hacź ty by mój syn Szaw abo hacź njejszy.

Tedyh bęch ja schłu i rukow czijnył a bęch czeknył, jako by ęo mi na głowje ęmudżyło, praji Luther, ęo na Żakubowym mějęce czujo.

Ş kosliczomaj kōżkcmaj wobwity ęo psched tajtm wobmażowanjom njebojizy stupi Żakub ł kwojemu nanec Zaafej; a hdyh bē jeho wobmażal, dzejche wōn: Głōb je Żakubowy hłōb, ale ruzy stej Szawowej ruzy.

Ŗ Zsaak njejpōlna jeho ęa teho, kotryh wōn tola bējche, najebacz pschedadżazeho hłōša; pschetoż jeho ruzy bējchtej kōżmatej, jako Szawowej, jeho bratrowej ruzy, a pschihotowa ęo, ęo by jeho pōżohnował.

So by psched pōżohnowanjom też pōslednje swoje dwēlowanje se swojewe duseke wuhnał, dzejche wōn ł njemu: Esy ty mój syn Szaw? praj mi se spravnym słowom a ja chzu tebi wēricę. Wōn wotwoloi: Haj, ja hym.

Żakub mējęche psched swojim nanom czeżke stejichęzo; tola hdżez ęy mjesty ęa swoju pschihłuschnosę pschestocžil, tam njejnaje njehańbiciznosę žaneje mery wjazy; njełamōze nanowa dobroczinowōż ł spravnowōż, ł kotrymaj jeho wuspytuje, niczo na nim; wōn se swojimi kżemi truceje dale potraczujē. Wōh je do teho iwolił, ęo je ęo Żakubowa lepienosę poradziła, dofelž bē Zsaakowe wotpohladanje, ęo by Szawa pōżohnował, Wožej radze dospolnje pschecziwne. Szaw njehodżejche ęo ęa to, ęo by i hłowu nabożneho naroda był, hdżez ja wōtż i dobom i mēschukom bęc, a hdżez ma wšchē sptahome sarjadowanie i wēn wuhhadżec. Ş Szawoweho splaha mōjęche drje nekajzi Herodasch wuhhadżec tola nihdy, a nihdy na nihdy sľubjenu İmanuel. Tola Wōh je pōdžiicho też Rebelku a Żakuba hōrco potpohłal ja hrēch, psches kotryh staj ł czēlnej nječejerpliwosęu chynko Wożē modżenje pschekhwatač, a ł kotryh staj ęo na mandejskim a nanu hrosnje pschebręchitōj; wona njeje 20 lēt dolho, haj, ęnawo ęa swoje žiwjenje swojeho lubuščka wjazy wohladala; jemu ęo pał w żubje a pōdžiicho w swojej swōbjie bohaczē saruna, ičtoż je nēhdy w starjškim domje na nanu a na bratru šręchil.

Ŗ Zsaak dzejche: Dha pschijnež mi, mój syno, ęo bych jedł wot twojeje šwēriny, ęo by eże moja duscha pōżohnowala. Na to wōn jemu pschijneže a wōn jedžišche. Ŗ wōn jemu też wina pschijneže a wōn piješche.

Czēlne pōpłuwšči ęo a woženiwšči ęo po lubosęi se swojim ęynom, wot kotrehož bē jēdź wużiwal, dzejche Zsaak, jeho nan, ł njemu: Pōj ęem a wološkej mje, mój syno, ęo by swjast po lubosęi runje swjastny był wobkručeny też psches iwontowne ęnawje ęa lubosę a pschjednoscę.

Wōn stupi ł njemu a wološcha jeho. Duż cziujesche wōn ęylnu wonjenje kaž po ęynje ł jeho drašty, ęo bē tute czēlne iaczucęe ł pschicziwu ęa jeho pōżohnowanste słowa, hdyh dzejche: Plej, mojeho ęynowe wonjenje je jako wonjenje po polu, kotrež je sľujes pōżohnował ł wonjazymy selami a lubosymy rōżemi a žotmjazym žitom bohaczē.

Wōh daj tebi, ęo by wšchōn kraj, kotryh budze nēhdy twōj, był wonjaze polo, lubojnje ležejaza ľufa; wōn daj tebi rohu ł njebež a tučnosę se semje, a žita a wina dosę.

Ŗ postajiwšči jeho, ęo by namrēł kraj, Abrahamej sľubjenu a Zsaakej sawęęęeni, wobkručij jeho, ęo by namrēł też wšchē druge sľubjenja, stajizy jeho psched wšchē narodny a sľozizy na njeho křēdnistwo ęa žohnowanie, kotrež ma ęo dostac wšchēm narodam na semi: Ludy budža dyrbjecž tebi sľuzicę, a ľudžo budža ęo dyrbjecž psched tobu pōforjecž, Wudź ł sľujesom nad swojimi bratrami, a twojeje maczerne dzeči njedy ęo psched tobu, jako wšchē prenim rođzenym, potoreju. Njedy je poklaty, ičtož tebe pōsleje, a pōżohnowany, ičtož tebe pōżohnuje.

(Pōtracžowanie.)

Şhto ęym psched 30 lętami w franzowskej wōjnje nashoił.

Şpiřal August Wiczas, ľubel w Żornokhytach.

(Pōtracžowanie.)

Ŗhęza, do kotrejež dōidžechmy, bējche zyłe pōśdnā. Şalęjch se swojej wolkepu sľomy hacź na ľubju. Tam stejehche w komorzy zyłe pōśdne želejne łožo. Tjēšne wotnješchto dawajche mi ľust sľwētosęe. Behnyh ęo, ľajšić bęch; jawęęe, derje mi njebējche

şyma mje łojesche. Şapocža ęo mi jara styłacę. Węch zyłe ęam, wopuščęeny wot swojich tudh w žuhym dalokim kraju. Njewjedżach, hacź hdy saho wotkhorju. Şa zyly dzeł njebēch niczo jedł a pil. Węch jara lačny, ale ičto mōht mi nęšchto wobstaracę? Şsam mucznosęe dla po sľhodach dele njemōžach, duż porucęich ęo Bohu lubemu kņejesj; mųšłach hebī, ęo budze to mōj kōņ. Węšacz ł sľwēčesche psches wotno. Ş mucznosęe bōrny wuhnyh.

Ŗasajtra rano, hdyh bējche hižo sľwētto, stanyh. Węch jara derje ipal. Wšach sľelbu a tornistr a dzeł dele, hładacz, hdze moji towariščoj ęu. Pschuidžeh dele do dwora a hłaj — tam w kōlnjach a na hunach wšchudžom łhori ležachu. Wojazy wot wšchitich pokłow ležachu tu na sľomje abo na matrazach, łiž bęchu na jemju sľadżene. Wokoto 9 łodżin pschuidžechu ľekarjo, łiž naž pschepyłowachu. Czeży łhori wotstachu w tutej łhorowni, łiž pał bęchu ľohzy łhori — a też ja do tutej sľuščach — pschuidžechu do kłōštra, łiž bējche do hojerne pschewobrocęeny. Kłōštr ležesche na křonje mēsta. Tudy ęym nęfotre dny ležal, wot kłōštrich sľujesnow (munškwow) wothladany. Ležach tudy mjes homni czežo łhorumi. Husto nędht wot nich wumrje. Hdyh bęch ęo trochų sľrabal, ęym towarišcha ł rowu pschewodžal a w swojich dromjazyh stupnjach ęym ęo pschi sľmjertnej paradze wobdželil. Na tajse iwontowne wēzy ničto njehladajche.

Şedź w hojerne drje bējche dobra tak dolho, hacź bęch łhory. Pōdžišcho, hdyh bęch strowišchi, mi njedohajehche. We wojekłich łhorownjach wšchal ęo tehdy ničto njewuformjehche. Hdyh saho ł swojim towariščam pschuidžeh, bęch tak ľuchī a bēw, ęo mje skoro ničto wjazy njeławehche. Kōđy dzeł dostachmy też nęšchto wina. Ŗle bewał hładachmy, ęo sľradžu nęšchto psches wotno dostachmy. Pōhłachny nętoho do mēsta, ęo by nam nęšchto zyrobny natupil. Şa łōn czał, hdyh mējęche wrōčo pschidę, bēdžesche nędht pschi woluje na straži. Hacz runje mējachu wrota železne plocęi, bęchu nam natupjene wēzy tola ł dōhbi nutš sęwuwane. Ŗas dohladachmy ęo njeabzy ł wotnom, łak runje napšchęzo naškej łhorowni bramborizy bruni ľujorojo ł pnczynny wotnješchom winowe blesche won sľuwachu. Duż ęo hnydom ja a towarišch ł wrotami won sľmōrnymchmoj a ľušarow wo nęfotre blesche pschachmoj. Czi nam dowolichy, hebī bracz, keltož chzymchmoj. Dofelž hebī njeswēricchmoj, ł bleschemi ł wrotami do kłōštra hič, je też ł wotnom nutš sęwuwachmy. Moji towariščoj blesche spody swojich sľomjeņow a matrazow sľhowachu. Tola bęchmy ęo njebalī — wino bējche jara ľigate.

Tudy pjatnacęe dnjow dolho wotstach, potom dyrbjach ł kłōštra. Strowy wšchal hičehę njebēch, ale kōđy dyrbjehche ł hojerne won, łiž mōjęche jenož nēkal na nohomaj sľacę, ęo by ęa druhich łhorwach ruma był. Lekarjo prajachu: „Pšchęzo won ł wami, pola Parisa ľudži trębaja!“ Węch tehdy hičehę jara sľaby; chzyh ęo wuręčecę, ęo žanyh ičtōrnjow nimam a ęo ęym hičehę łhory. Ŗle to niczo njepomhajehche. Wjedžechu naž do hłowneje pschajnje, tam dostachmy našche wopšma. Ŗ tutym mējęce bējche wjele lazaretow. Kōđy pjaty dzeł bęchu sľrowišchi sľubjerani a ł swojim pokłam pōšłani. Pōdwičik dowjedęe mje na jenu ľubju, hdżez drařta a wobnęce sęmrjetnych wojałow ležehche. Tu dyrbjach hebī sľčōrneje wubracę.

Wōrny wotčęęęch ł druhimi wotkhorjenymi. Węchmy cziřōda, nęhdze 50 muži sľyna. Ŗasch czał mējęche džiwny napohlad. Křodžachmy kaž cziřōda hantwejekłich a niz kaž wotdžel wojałow. Żedny cżampasche łak a druhi hinal. Ŗasch wodžel bējche bramborli podwiščł. Łōn bējęche kaž krawz a my njemōžachmy, ęa nim. Hdyh bęchu preni wotpocžnyli a saho stawachu, ģakle my doczežechmy. Żedny njejęche sľwōj tornistr a swoju sľelbu łak, druhi hinal. Ničto njeidžehche w sľčōrnjach, ale ł wjetšcha w stupnjach abo też w toslach.

Ŗa šceži dzeł ęo rośdželichmy; kōđy mējęche cżahnyč, hdżez jeho wōjšto stejehche. Teho dla bęchmy nęko ľami Şaksoja. Węchmy wokoto wōřom abo dzeřacz muži. Węch ęo na marichy ł bramborłim křapērom derje sęnal. Łōn njemējęche niczo řōbu, hacź sľwōj tēřak a mēščł ęa zyrobny. Ŗ tutym mējęche pschęzo nęšchto ł jedži. Żiwjachmy ęo ł wjetšcha se řadom, łiž na dōhny sľērachmy. Šakle na šceži dzeł sľoni tutōn křapēř, ęo jeho pokł njestej polo Parisa, ale pola Ŗeza. Ŗak bējche wōn zyłe na wopacžnu strowi sľoh. Njewēm, łak je wōn potom řamlutki sľwōj pokł namalak.

7. oktobra nadeidžeh swoju kompaniju we wby Woubrom psched Parijom. Džiwach ęo, jako na wšchitich kžęach franzowške

napisano widzacy: Vive la République! (Sława republiky!) Francuzowie bęchu swoje kshęzorstwo republiky jeżimili. Moji towarzyszoje nje storo wjazy nje majacy, tak będy a hubjeny bęch. Nje bęch niczo wo mni kshęcheli; myślachy hebi, jo hym wumrjet. Bęch drje dōjschoł, ale do noweje niy.

Wiched Parisom.

Na hospody wiched Parisom spomniju czaß žiwjenja; to bęchu jara hubjene. Moji towarzyszoje nje majacy žaneho swjelza słomy. Bręnju nōz dyrbjach na nahich zhyelach leżecz, torniŕ pod głowu a s mantlom wodzety. Swoje kuche toseže hym hebi zyle wo- cziŕheżak; s hojećnje dže hebi nje bęch wjele mjaßa na czele hobu pshinjeß.

Moji towarzyszoje mi powjedachu, jo bęchu wichitte wpy wofolo Parisa zyle prōidne namafali. Wichitzy wobydlerjo bęchu do Parisa czećnyli. W kshęzach je ho hysheže tu a tam spody kōtlikow na pjezaku tepilo. Tež ju hysheže mjaßo w kōtlikach namafali. W pjełaćni hu hysheže czećno w džeżach nadeschli, s kotrehož ju hebi potom žami kshęb pjekli. S teho je spōnacž, tak nable ju ludžo czećali. Francuzowie bęchu fajny ipalili, jo nje bęch nam głomu pshewostajili. Tež drjewjane moŕy bęchu ipalili a kamjećne potorchali. Drōhi bęchu saraczili a shtomy wiches nje namjetali.

Powjedachu mi, tak ju dyrbjeli w pręnim czaßu hrodziŕheža a saraczjenja we wofoknych leżach twaricz, jo bychu nje psheczelam jich wupady počeżili. Węhy wobstejachu se žaneho twjerdeho drjewja: s bufow, dubow, hrabow a dr. Wichę twarjenja bęchu s tajeho drjewja natwarjene.

Na jedži nam ženje nje pobrachowajche. Wichitte twarjenja a pinzy bęchu drje sesamfane, ale wojał bōriy klucz namafa. Bōry wshelaku žyrobu namafachu. Węry bęchu hysheže na polach, te bęchu rjane a dobre. Tež na shtomach bęche wjele dobreho řadu. Wjele kraja bęche s winom poßadžaneho a tež wino bę ho derje radžilo. Moŕachymy hebi do najsheje hospody zyle bręmjenja winowych ficzow, bęle a mōdre, kajlež nam najlepe řhodžachu. Drjewja s tepjenju męjachmy tež s woprędka dosež; poßdžischo pať wjachmy wshelaku drjewjanu nadobu, kaž durje, wofećny a druge węzy.

Bōry džež tež hobu na pōlnu stražu. Zola njetrjebach pręni kōcz hobu monla na polu stražowacz, ale buch wodžleci pshipofajany, kiž jako reŕewa řady wosta. Męjachmy řady wo- bydlenja, wot selenych hatow natwarjene. A nje majachmy tudy žaneho męra, dolež straže s nje psheczelom stajnje na ho tšelachu. Duž dyrbjachmy tež my stajnje hotowi byč, jim na pomoz pshinč, hdyž by trębne bylo. Pshemęjachmy wjazy kōcz najshe kwartery. Hospodowachmy we wpy Glichy. Džeło bęche jara czećle. Hdyž njetrjebachmy na pōlnej straži pshewywach, dyrbjachmy hrodziŕheža twaricz abo ho hwuczowacz.

(Potraczowanie.)

Wshelake s bliska a s dalota.

— Sañdženu nje dželu řwjeczesho Budyŕe poboczne Gustav-Adolffse towarŕstwo řwōj lętny řwjedžeñ w Guizy. W lęće 1888 bęche řwōj poßledni řwjedžeñ w Guizy męlo. Gžim wjeťcha bęche radosež woßady, Gustav-Adolffse towarŕstwo řako jako hoŕeža w řwojei řwjedžiŕnje powitacz mōz. S wjedžeñ řapocža řo popōdnu w 2 hōdž, hdyž řo řerbŕka Boža řluzba řapocža. Žyrcy bęche s pletwami a węnzami najrejšcho wupyšchena. Spęwanje řnješa řantora řanti s Wjelećina a žyrcwinskoho řhora pod wodženjom řnješa řantora poßlucharjow natwari. Na řerbŕskim řemšchenju prędowajche řnješa řaracz Sarjeñ s řhwacziz na řakōžku 1. Řor. 12, 20. 25—27 a wkoži je řahorjazymi řłowami: Evangelŕsko-lutherizy řichelčizjenje domach, spominajeće stajnje w luboseži na nošchich werybratrow wonkach w roßpřořchenju! 1. Woni řu řtawy teho řaneho czećla, kotrehož řtawy wy řeže. 2. Žako řajzy woni waß potrjebaja, kaž wy řich potrjebaeće a 3. Njedyrbi teho dla tež řich řorjo walehe řorjo, řich wjehele wajeche wjehele byč? — Na nęmŕŕŕ řemšchenju, kotrež řo w 4 hōdž řapocža, męjeche řnješa řajny žyrcwinski radžicel Kellera, kotryž je 13 lęť Budyŕe poboczne Gustav-Adolffse towarŕstwo jako pshedřyda wodžil, a kiž je nęlotny řwjedžeñ Gustav-Adolffseho towarŕstwa se řwojimi s hlubokoseže řwjateho řiřma czećpanymi prędowanjami porjeñschil, řwoje poßled-

nje prędowanje, prjedy hač řo na wotpočizñ poda. Wōn řo s tutym hluboko řaczutym prędowanjom se řwojei Gustav-Adolffsej woßadu roßžořnowa. Na řakōžku řana 3, 11 pshiwola wōn řwjedžeñŕŕ woßadže: Řnjeřowe řłowo na ewangelŕŕi lud: Džerž, řchtož mařch, řo by tebi ničto nje wřak twōju řłonu. Wōn dopomni 1. na křařnosęj polkada, kiž je ewangelŕŕeji žyrcwini domęreny, řo bychmy jōn wobarnowali; wōn pořajuje do řistorije najsheje žyrcwje, kiž je bohata na řyljach, ale tež pořna křařnych dobyčzow, a řaka nam řpominacz 2. na nętećiřchi czaß s jeho wulkimi nadawřkami, kotrež mamy dopjelnicž pomhacz. Poßlucharjo ředžbowachu na křařnej prędowanji s napjatej ředžbliwosežu. Řolleka, kotraž řo pšich žyrcwinskih durjach řa Gustav-Adolffse towarŕstwo hromadžešche, wunjeřy řjany wunōschl wot 429 řr.

— Šerbŕŕŕi homiletŕŕŕi řeminar pod wodženjom řn. řararja Mřōřaka je řwoje lęťuřche pruhowanje 23. řeptembra řkōncžil. Řařchi řerbŕŕŕi řtudenczi wunuczowachu řo w 4 nje dželŕŕŕim pręzo- wanju w řwojei řerbŕŕeji rēči a pshihotowachu řo na duchownŕŕe powořanje mjes Šerbami. Na řeminarje wobdželichu řo řtudenczi řheologije řnješa řawol Wjezeč s Wshichęz, řan řŕŕiřan s řo- džiřo, řorla Řeřbacz a řan řapleť s Budyřchina.

— Deputazija Łužickich duchownych řhromadži řo řañdženy řchtwōrcł dopōdňja w bydlenju řnješa řajneho žyrcwinskoho radžicęla Kellera w Budyřchinje, řo bychu jemu řwoju dželatownosež wopofajali, prjedy hač řo wōn na wotpočizñ poda. Žednacžo duchowni bęchu w męschniřkej draježe pshichli. Žako rēčizñil wu- řtupi řnješa řaracz s řrent s Wjajōřny. Š dopomnjenje na męřto jeho dželanja a řkutowanja řo řwoju wobras řhoda řten- burę, hdyž je wchędnje s řwojemu dželu řhodžil, pshepoda. Řnješa řajny žyrcwinski radžicel řo s hnutymi řłowami řa wopofajany lubosež pođžalowa a wupraji, řo budže se řwojei wutrobu řtajnje s Łužicu řwojany. Wōh wobradž jemu řjany a miły wječzōř žiwjenja.

— Řłowa řealna řhula w Budyřchinje je řo s wulkei řwjatocžnosęžu poßwječizla.

— Węřche pomjeleče řařo s Afriki pshihadžeja. Burojo řu řendželczanow řwili a pshęzo wjazy řo s řapŕŕeje kolonije buram pshiamkuje, kiž hjes bojeře řa řwoju řwobobnosęž wojuja. Wutroby řorja řo řa tōnle bohobojajny lud, kiž w domęrenju s Bōhu wojuje řa řwoju dobru węz.

Řeřchto s roßpominanju.

Ža řym cžłowjek byl, to řeka, będžeť byč.

Žiwjenje je będzenie, řa kotrehož řalma je w nje bęchach.

Prōza žiwjenja dawa nam řame řubla žiwjenja wařicž.

To tež tebe řtara, hdyž řo řuřodowa řheža řali.

Řjewęť temu, kiž je tebi najřbliřchi, kiž w řenym domje s tobu bydli, s řeneje řizy s tobu je a w řenym řožu s tobu řęha — tebi řamemu.

Wo řawolu, kiž tak řhutnje s dobroprořchenju řa druhich napominajche, praji žyrcwinski wōz řugustin: „Žyrcy njeby řenje řaneho řawola męla, řhy njeby řečęřpan řa njecho prořyl.“

„Bomhaj Bōb“ njeje jenož pola řnjeřow duchownych, ale tež we w řchęch pšchę- dawařnjach „Šerb. Řłowin“ na wřach a w Budyřchinje dořacz. Na řchtwōrcž lęťa řlaczi wōn 40 řp., jenořliwe cziřla řo řa 4 řp. pšchędawaju.

Dalŕŕŕe dobrowōlne dary řa wōhe řarmeniřke řyroty:

Ř. Ř. s řorno-Buřeřđžanŕŕeje woßady . . . . . 2 řr.

W mjenje wōhich řyrotow praji wutrobnju džel

Gōlcž, ředaktor.